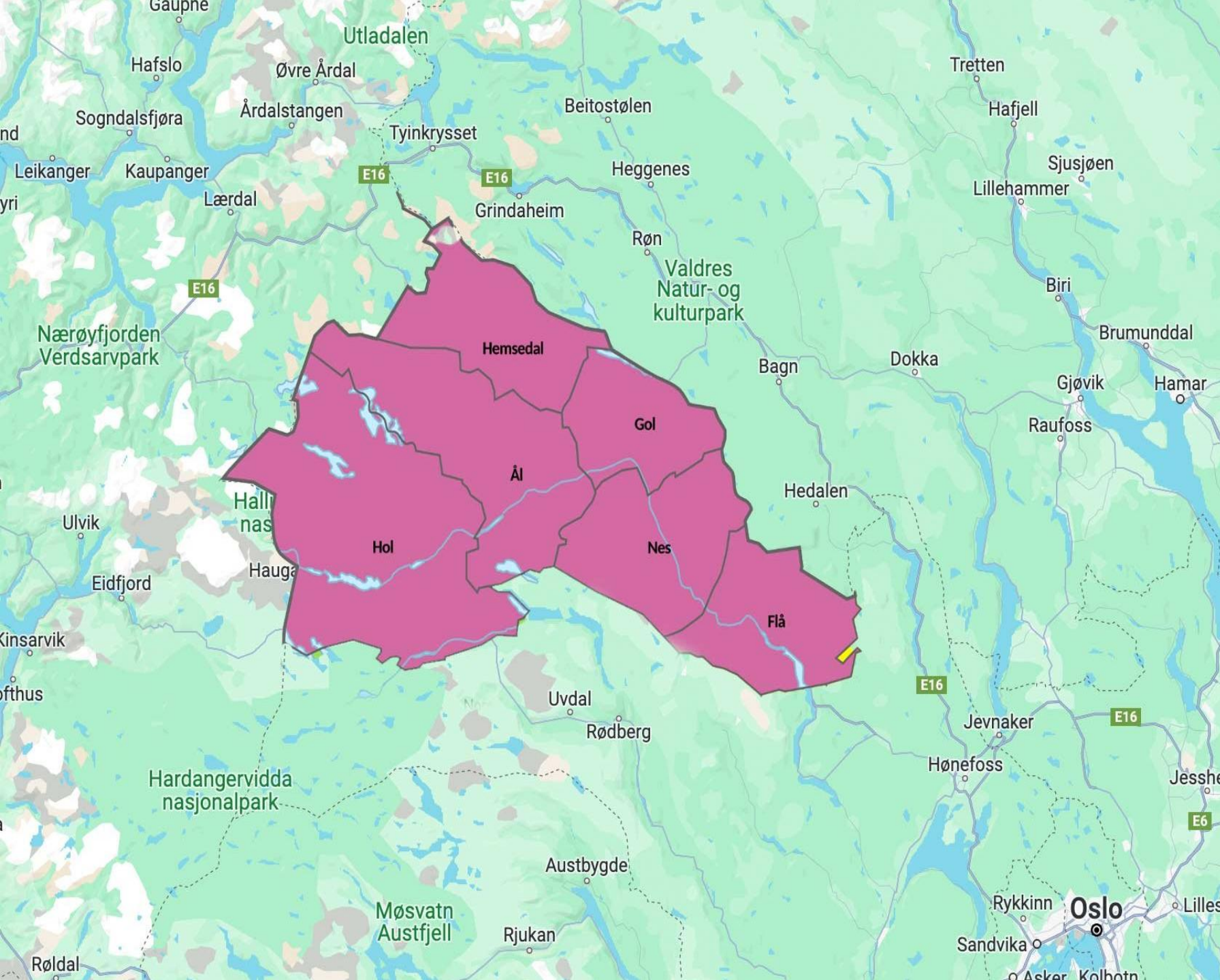

BO OG BLILYST

regionalt samarbeid, læring og anbefalinger fra Hallingdal

Regionalt program for bo og blilyst i HALLINGDAL

2023-2025

HALLINGDAL

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Distriktsenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Husbanken

Program for bo- og blilyst Hallingdal

3 innsatsområder

Attraksjonskraft

- Tilflyttere i aldersgruppen 18-35 år
- Unge voksne med høyere utdanning

Trivsel og tilhørighet

- Ungdom og unge voksne, 16-39 år
- Mennesker med annen landbakgrunn
- Arbeidsgivere

Boligutvikling

Bolignettverk

- Kommuneorganisasjonene, utviklings- og planavdelingene
- Kommunepolitikere (kommunestyret)
- Boligbyggere
- Boligkjøpere (spesielt 60+, tilflyttere (inkl. innvandrere) og førstegangskjøpere)

1. ATTRAKSJONSKRAFT

Fokus i delprosjektet har vært på tilflytting og eksponering av regionen utenfor Hallingdal.

Hallingdal er en av Norges største turistregioner og i tillegg skjer det utrolig mye i privat og offentlig næringsliv.

Målet var å få dette tydeligere frem.

Fokusområder i delprosjektet har vært:

- *Bygge merkevaren Hallingdal*
- *Å prioritere gode (offentlige) attraksjonsprosjekt*
- *Å gjennomføre en undersøkelse om hva som skal få flere til å flytte ut av byene*

KARTLEGGING AV FLYTTEMOTIVER

Studien identifiserer flere sentrale faktorer som påvirker tilflytternes valg:

- natur
- livsstil
- livsfase
- oppvekstmiljø
- push-pull faktorer
- stedstilhørighet
- frihet

Å velge fjellet:
Tilflytternes historier om liv, valg og verdier

Aleksander Bern, Mona Stokke og Deniz Akin

HVA HAR VI LÆRT/OPPNÅDD? -ATTRAKSJONSKRAFT

- Viktigheten av å ha koblet både Hallingdølen og Hallingdal Næringshage tett på prosjektet.
- Tiltakene Emigration Expo, Trainee Hallingdal og utviklingen av nettsiden www.hallingdal.no har vært viktige for å øke attraktiviteten.
- Flyttekartleggingen i samarbeid med Fjellnettverket og Østlandsforskning gir bedre innsikt i hva som motiverer til flytting.
- Prosessarbeid tar tid.

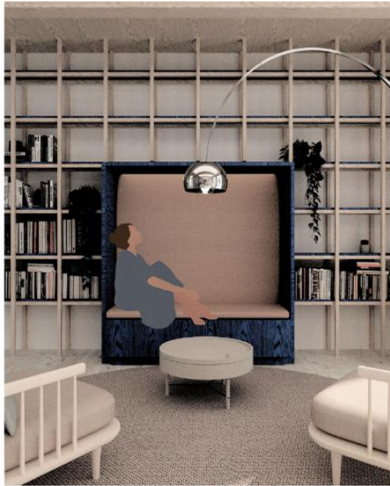
2. BOLIGUTVIKLING

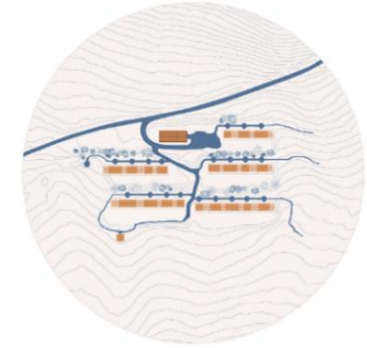
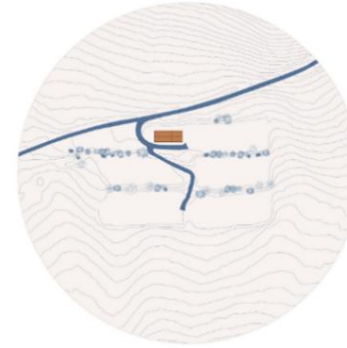
Boligutvikling - som blant annet omfatter en helhetlig boligpolitikk i kommunene og tett samarbeid mellom kommuner, virkemiddelapparatet og privat næringsliv - er en viktig forutsetning for bo og blilyst.

Fokusområder i delprosjektet har vært:

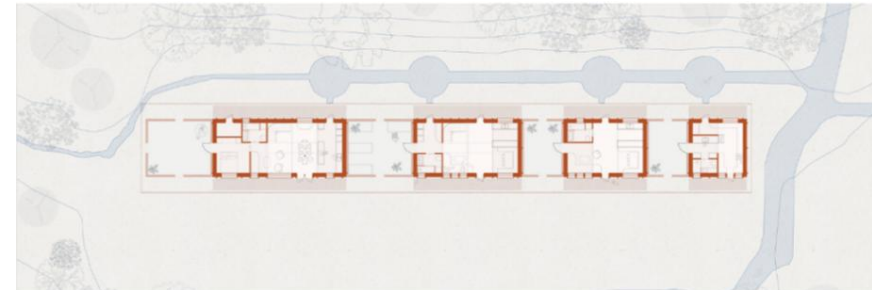
- *Kartlegging av boligbehov hos innbyggere og potensielle tilflyttere til Hallingdal*
- *Kartlegging av Hallingdalskommunene sitt boligpolitiske arbeid og mulighetsrommet for regionalt samarbeid*
- *Sette i gang pilotprosjektet «Boligguiden Hallingdal» som f.o.m. 2025 vil bli utviklet videre av Hallingdal næringshage*
- *Konseptutvikling av nyskapande distriktsboliger*

Solenga: Ei urban, sentrumsnær, sosial boform som er attraktiv for seniorer som vil bo sentralt og familier som ikke ønsker/har råd til egen enebolig.

Konseptskisse: "Reveskogen"
Småbrukstun i skogen.
KINICO Arkitekter

Reveskogen: Et ruralt beliggende småbrukstun med rimelige, plasseffektive boliger med småbruksinspirert preg, som kan attrahere tilflyttere og førstegangskjøpere

HVA HAR VI LÆRT/OPPNÅDD? - BOLIGUTVIKLING

- Økt kunnskap om og kompetanse på boligutvikling.
- Oppdatert innsikt i boligbehov og -preferanser hos ulike innbyggergrupper.
- Felles kunnskapsgrunnlag om kommunene i regionen sitt boligpolitiske arbeid.
- Styrket samarbeid mellom offentlige og private aktører.
- Utviklingen av nye boligkonsept, inkludert sosiale boformer, viser potensialet for innovative løsninger som kan bidra til å skape attraktive og bærekraftige bomiljø i Hallingdal.
- Økt kommunal kompetanse på konseptutviklings-, kartleggings- og anbudsprosesser.

3. TRIVSEL OG TILHØRIGHET

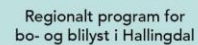

Arbeid med å øke trivsel og tilhørighet hos innbyggerne i Hallingdal er viktig for at nåværende og fremtidige innbyggere skal ønske å bo og bli værende i regionen, samt for å styrke attrakskjonskraften.

Fokusområder i delprosjektet har vært:

- *Innhente kunnskap om hva som gjør at innbyggere trives og kjenner tilhørighet til Hallingdal*
- *Konkretisere tiltak for økt trivsel og tilhørighet*
- *Iverksette strategier for økt trivsel og tilhørighet*
- *Få bolystarbeid inn i drift i kommuneadministrasjonene*

NÅR ALLE

HALLINGDAL'S TRIVSELSSTRATEGI

HVA HAR VI LÆRT/OPPNÅDD? - TRIVSEL OG TILHØRIGHET

- Medvirkning er viktig for å utvikle målrettede tiltak som treffer brukerne.
- Trivselsstrategien bidrar til en bevisstgjøring om at *alle* har en rolle i å få innbyggere til å trives.
- Tiltak som velkomstmøter for nye innbyggere og Hallinghygge har vært positive supplement til andre sosiale møteplasser og er speiselt godt egnet for nye innbyggere.
- Transportstøtte til arrangement var svært positivt for de som deltok og for arrangørene.

GENERELLE ERFARINGER

- Det tar tid å forankre og implementere nye arbeidsmåter i en region
- Kommuner som har vært mest involvert i programmet, har hatt størst utbytte
- Samarbeid mellom offentlig og privat sektor er avgjørende for å lykkes
- Det er behov for videreføring og forpliktende samarbeid for å sikre varig effekt

5 ANBEFALINGER OM BO- OG BLILYST VIDERE I HALLINGDAL

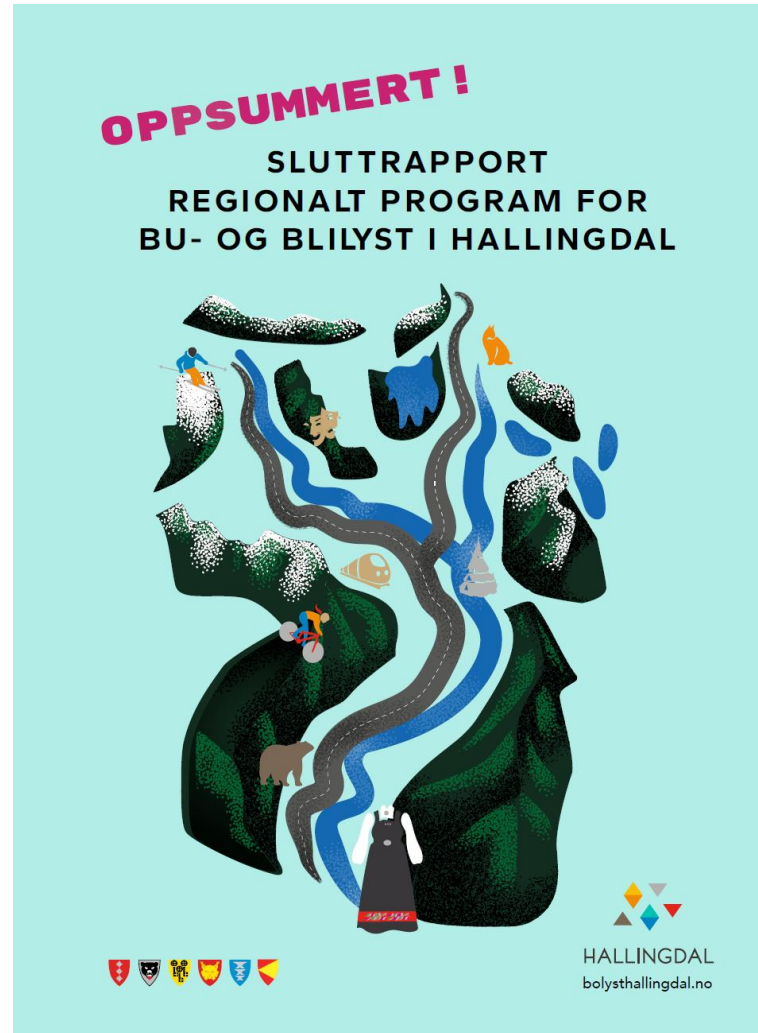
- ✓ Ta i bruk kunnskapen fra bolystprogrammet
- ✓ Forankre og styrke bo- og blilystarbeidet
- ✓ Tilrettelegge for tilflytting, trivsel og inkludering
- ✓ Samordne og utvikle boligpolitikken
- ✓ Bygge merkevaren Hallingdal som en attraktiv bo- og arbeidsregion

MER INTERESSERT?
LES MER HER!

TAKK FOR MEG!

Magnhild Medgard Skår
magnhild@nesbyen.kommune.no

SLUTTRAPPORT REGIONALT PROGRAM FOR BU- OG BLILYST I HALLINGDAL

Programmet vart etablert som eit toårig samarbeid mellom Hallingdals kommunane, Regionrådet for Hallingdal og Buskerud fylkeskommune frå 2023-2025. Bu- og blilyst har eit breitt omfang, både med tanke på målgrupper, interessentar og fokusområde. Difor valte ein å etablere eit program inndelt i tre delprosjekt, for å møte både unike og felles utfordringar for kommunane i regionen. Dei utvalde delprosjekta i programmet er bustadutvikling, trivsel og tilhøyrse og attraksjonskraft.

Utarbeidd av
programleiar:
Magnhild Medgard
Skår. Prosjektleiar
attraksjonskraft:
Staffan Landsmann-
Wiwe.
Prosjektleiar
bustadutvikling:
Anne Nordheim.
Prosjektleiar trivsel
og tilhøyrse:
Heidi Storeskar.